

LXXXI.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen.

(Afgivet af Folketingets Udvalg den 21. Maj 1948).

Udvalget har holdt 14 Møder og to Samraad med Indenrigsministeren samt haft nedsat et Underudvalg. Under Lovforslagets Behandling har man ladet Indenrigsministeriet foretage et meget stort Antal Beregninger, ligesom man har modtaget Materiale vedrørende Valglovene i de øvrige nordiske Lande. Man er derved kommet til Klarhed over, at der til en Valglov knytter sig en Række Problemer, som vanskeligt kan løses i et Rigsdagsudvalg med begrænset Tid til Raadighed. Det gælder f. Eks. Spørgsmaal som de syges Mulighed for at afgive Stemme, subsidiær Stemmeafgivning, Opretholdelse af den nuværende Omraadeinddeling eller Overgang til en anden, hvor Hovedstaden som hidtil udgør eet Omraade, medens det øvrige Land opdeltes i Købstæder og Landdistrikter, en mere jævn Fordeling af Tillægsmandaterne inden for de enkelte Omraader, ensartede Regler for Kandidatopstilling i Amterne, hvor der nu anvendes tre Former, nemlig Opstilling af Kandidatlistes, en enkelt Kandidats Opstilling i hver Kreds og Partiets samtlige Kandidater opstilles sideordnet i alle Kredse i Amtet. Derunder har igen rejst sig Spørgsmaalet, om man i det førstnævnte Tilfælde kunde lade Partiets procentvise Andel af de ved sidste Valg afgivne Stemmer være

bestemmende for Rækkefølgen af Kandidaterne og i det sidstnævnte Tilfælde, om man kunde lade Partistemmerne i Opstillingskredsen fordele paa Kandidaterne i Forhold til deres personlige Stemmetal i Stedet for som nu at give dem til en Kandidat, der har faaet det største Stemmetal. Endvidere Muligheden for, at en Kandidat, der opstillede sig uden for Partierne, i Forvejen med eller uden et Partis Tilslutning kan afgive en Erklæring om, at de Stemmer, vedkommende opnaar, skal gaa til dette Parti, for saa vidt der ikke bliver nok til at sikre Kandidaten Valg. I denne Forbindelse ogsaa Spørgsmaalet, om en saadan Kandidat er valgt, blot fordi vedkommende opnaaede Stemmegennemsnittet til et Kredsmandat i Amts- eller Storkreds, eller om man tillige skal forlange Stemmegennemsnittet for et Mandat i Almindelighed.

Udvalget har fra Indenrigsministeren modtaget Tilsagn om, at han efter Forhandling med Partierne vil nedsætte en hurtigt arbejdende Valglovskommission, der skal afgive Betænkning senest to Aar efter dens Nedsættelse.

Et *Flertal* (Socialdemokratiet, Det konservative Folkeparti, Det radikale Venstre og Danmarks kommunistiske Parti) er